

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულშას ქ. 6^ა, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37,

ეკოლოგიური მშევრებელის

დასკვნა პროექტზე

№ 85

16 სექტემბერი 2009წ.

I. სამინისტრო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – შპს „შავი ზღვის ტერმინალში სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „შავი ზღვის ტერმინალი. ზობის რაიონი სოფ. ყულევი
3. განხორციელების ადგილი – შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“-ს ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 07.09.09.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო კომისია შპს „ლანსერ სერვისი“.

II. პირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს „შავი ზღვის ტერმინალი”-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ტერმინალის სახითათო ხარჩების დროებითი დასაწყობების ნაგებობების ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

საქმიანობის მიზანია ტერმინალში წარმოქმნილი მყარი, თხევადი და შერეული სახის (ნავთობით დაბინძურებული: ჩვრები, საშრობი მასალები, შლამი, ნახმარი საპოხ-საცხები ზეთები და გამხსნელები) სახითათო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურ ნაგებობაში.

ანგარიშში წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების რისკის შეფასების ანალიზის საფუძველზე ნაგებობის მშენებლობა გათვალისწინებულია შპს „შავი ზღვის ტერმინალი”-ს კუთვნილ ტერიტორიაზე, მის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში წვიმისა და ნაუერთი წყლების რეზერვუარების (№57) მიმდებარედ. ნაგებობის სამშენებლო ტერიტორის შერჩევისას გათვალისწინებულია: ტერიტორიის დაშორება მაღალი რისკის შემცველი ადგილებიდან (ნავთობპროდუქტების მიღება-დაცლისა და ჩატვირთვის ადგილები, პორტის ტერიტორია), ავარიის შემთხვევაში აღვილად მისასვლელია საგანგებო რეაგირების ჯგუფისათვას და ტერიტორიაზე ნაკლებად გადაადგილდება მომსახურე პერსონალი, რაც უზრუნველყოფს მათ დაცვას სახითათო ნარჩენების ანაორთქლებისაგან. ნაგებობა ზღვიდან დაშორებულია 200 მეტრით, მდ. ხობისწყლიდან – 350 მეტრით, მდ.ცივადან – 52.5 მეტრით.

სახითათო ნარჩენების შემნახველი ნაგებობა (საწყობი), საერთო ფართობით 108მ², წარმოადგენს მართვულ ფორმის შენობას, რომლის ძირი, ნავთობის და/ან ქიმიური ნივთიერებების ნიადაგისა და გრუნტის წყლების დაბინძურებისაგან დაცვის მიზნით დაბეჭონდება, ბეტონის საფარის ქვეშ გათვალისწინებულია სპეციალური საფენის მოწყობა. ატმოსფერული ნალექებისასაგან დაცვის მიზნით ნაგებობის გადაიხურება ალუმინის და ფოლადის კონსტრუქციით, ვენტილაციის მიზნით კედლები აიგება უჟანგავი ფოლადის გისოსებისაგან. ნაგებობის მოცულობა შეადგენს დასასაწყობებელი ნარჩენების 110%.

უსაფრთხოების მიზნით შენობა აღიჭურვება ცეცხლმაქრებით, საგანგაშო სისტემის ღილაკით, დაღვრის საწინააღმდეგო მოწყობილობით, პირველადი დახმარების კომპლექტით და ხელსაბანი მოწყობილობით. შენობიდან 30 მეტრში მდებარეობს ხანძარსაწინააღმდევო სისტემა (წყალი და ქაფი). ნაგებობა დაკავშირებულია ტერმინალის სამრეწველო წყლების სადრენაჟე სისტემასთან. შემნახველი ნაგებობა უზრუნველყოფილი იქნება დაღვრის საწინააღმდევო აღჭურვილობით.

წარმოდგენილი ანგარიშის თანახმად ტერმინალში წარმოქმნილი ნარჩენების საერთო რაოდენობის 99%-ის უტილიზაცია ხდება ტერმინალის ტერიტორიაზე – დაბინძურებული წყალი იწმინდება ტერმინალის ტერიტორიაზე და ჩაიშვება მდ. ცივაში. დაბინძურებული ნავთობი და ნავთობპროდუქტი იწმინდება გრავიტაციული სეპარაციის მეთოდით და უბრუნდება პროდუქტის ბრუნვას.

ტერმინალის ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი სახითათო ნარჩენების რაოდენობა, რომელიც არ ექვემდებარება ადგილზე უტილიზაციას, შეადგენს თვეში

15მ³, საიდანაც 10მ³-მყარი და 5მ³ – თხევადი ნარჩენია. მათი დროებითი დასაწყობება გათვალისწინებულია შენობის შიგნით მოწყობილ 0.5 მეტრის სიმაღლის ავზში, რომლის მოცულობა იქნება 50,25მ³.

ნარჩენების კლასიფიკაციის და ქიმიკატების მარკირების მიხედვით შესანახად განკუთვნილი მასალა მიეკუთვნება აალებად (GHS 02), უანგვად (GHS 03), მომწავლელ (GHS 06), სახიფათო (GHS 07), (GHS 08) და გარემოსთვის სახიფათო (GHS 09) ნარჩენებს.

ანგარიშის თანახმად ნარჩენების წარმოქმნის წყაროა რკინიგზის სადგური, სატუმბი სადგური, პორტი, სარემონტო საამქრო, გენერატორები, „ინსტები”, ლაბორატორია, ოფისები, სამედიცინო და ტექნიკური მომსახურების ადგილები და სხვა. ნარჩენების სეგრეგაცია მდგომარეობის (მყარი და თხევადი) მიხედვით ხდება წარმოქმნის ადგილზე. უკეთდებათ იარღიყები, უტარდება აღწერა და ეძლევა კოდი. სახიფათო ნარჩენები მოთავსდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ სერთიფირებულ სპეციალურ (200ლ) კასრებში და შემდეგ გადაიტანება საწყობში, სადაც შესაძლებელია 200 ცალი ასეთი კასრის განთავსება. ადგილად ტრანსპორტირებადი (აკუმულატორები, დღის განათების ნათურები) ნარჩენები პირდაპირ გადაიტანება საწყობში. გამოუყენებელი მაცივრები და მანქანები პირდაპირ გადაიტანება საბოლოო განთავსების ადგილზე.

სახიფათო ნარჩენების გატანას დროებითი დასაწყობების ადგილიდან კვარტალში ერთხელ აწარმოებს შპს „სანიტარი“.

ანგარიშში განხილულია გარემოზე მოსალოდნელი ზეგავლენა სახიფათო ნარჩენების ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში. გამომდინარე იქედან, რომ ნაგებობის მშენებლობა განხორციელდება შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“-ს კუთვნილ ტერიტორიაზე, მშენებლობის პერიოდში უარყოფითი ზემოქმედება ფლორაზე, ფაუნაზე, ლანდშაფტზე, კლიმატზე და ატმოსფერულ ჰაერზე იქნება უმნიშვნელო. მცირე ზეგავლენა მოსალოდნელია გრუნტის წყლებზე (მშენებლობის აღჭურვილობებიდან ნავთობპროდუქტების და საცხებ-საპოზი მასალების გაუონვის შემთხვევაში), ნიადაგზე (სამშენებლო მანქანა-მექანიზმების მიერ წარმოქმნილი შესაძლო დაღვრა).

ნაგებობის ექსპლუატაციის პერიოდში მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედება ფლორაზე, ფაუნაზე, ლანდშაფტზე და კლიმატზე მოსალოდნელი არ არის. ნაგებობის ექსპლუატაციის პერიოდში არსებობს ზედაპირული წყლების, განსაკუთრებით ზღვის წყლების – შემთხვევითი დაღვრების (პირდაპირი) ან დაბინძურებული გრუნტის წყლების მოხვედრის (არაპირდაპირი) შედეგად დაბინძურების საშიშროება; ნიადაგზე თხევადი ნარჩენების დაღვრის შემთხვევაში, ნიადაგის დაბინძურების გარდა, არსებობს გრუნტის წყლების (ძირითადად ბერზოლით, ტოლუოლით და ქსელინით) და აქედან გამომდინარე ზედაპირული წყლების დაბინძურების საშიშროება; აორთქლების შედეგად ატმოსფერული ჰაერში ადგილი ექნება მომწამვლელი გაზების ემსისებს წარმოშობას. ამასთან არსებობს მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზეგავლენის სამსახურის მიმსახურე პერსონალზე, რომლებიც უშუალოდ არიან დაკავშირდული დასაწყობება-დასაწყობებასა და ტრანსპორტირებასთან.

ნაგებობის სამშენებლო ტერიტორიის არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე, ტერიტორიიდან გასატანია ტერმინალის მშებლობისთვის შემოზიდული ზედმეტი გრუნტის ნაწილი, რომელიც შემდეგში გამოიყენება მშენებლობისთვის და ეროზიის საწინაღმდეგო ღონისძიებებისთვის.

წარმოდგენილი ანგარიშში განხილული გარემოზე ზემოქმედების რისკის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით საქმიანობის შედეგად განსაზღვრულია 5 სახიფათო და 12 რისკის შემცველი წყარო. გარემოსთვის ყველაზე დიდი რისკის შემცველია ხანძარი და აფეთქებები

ანგარიშში გათვალისწინებულია შემარბილებელი ღონისძიებები ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდისათვის.

ეკოლოგიური, ექსპერტიზის მიმდინარეობის პროცესში ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებულ პირობებს.

III. პირობები

- შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა” სახიფათო ნარჩენების გარემოში მოზვედრის თავიდან აცილების მიზნით დროებითი დასაწყობების ნაგებობის მშენებლობა განახორციელოს ყველა ტექნიკური მოთხოვნის გათვალისწინებით;
- შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა” მკაცრად დაიცვას სახიფათო ნარჩენების დროებითი შესანახი ნაგებობიდან ნარჩენების გატანის ვადები;
- ზშ ანგარიშში მოცემული გარემოზე ზემოქმედების რისკების შეფასების კრიტერიუმით განსაზღვრულ 5 სახიფათო და 12 რისკის შემცველ წყაროზე განახორციელდეს მუდმივი მონიტორინგი;
- შპს „შავი ზღვის ტერმინალი”-ს ხელმძღვანელობა ვალდებულია უზრუნველყოს გზშ ანგარიში მე-7 თავით გათვალისწინებული შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულება;

IV. ლԱՆՔՅԵ

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი შპს „შავი ზღვის ტერმინალში სახიფათო ნარჩენების დროებითი დასაწყობების ნაგებობის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭავჭავაძე

(სახელი, გვარი)

६५

(ხელმოწერა)

**საქართველოს გარემოს დაცვისა და გუნებრივი
რესურსების მინისტრის**

ბრძანება № 7-499

ქ. თბილისი

“ 22 ” 09 2009 წ.

შპს „შავი ზღვის ტერმინალზე“
გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის მე-4 პუნქტის, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს შპს „შავი ზღვის ტერმინალზე“ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – შპს „შავი ზღვის ტერმინალში“ სახიფათო ნარჩენების დროებით განთავსებაზე
2. ნებართვის მოქმედების ვადა – უვადო;
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაევზავნოს ნებართვის მფლობელს;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროვას ქ.№7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №85, 16.09.09. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებითი ბარათი.

გორგა მამაცაშვილი
 მინისტრის მოადგილე
 მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

ეგზავნება: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურს, გარემოს დაცვის ინსპექციას,
 ნებართვის მიმღებ სუბიექტს,

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბანაზონი რასალსაბის სამინისტრო

გარემოზე ზამოქადაბის ნორმი № 00256

ქოდი **M D I**

„22 „საქონის მუნიციპალიტეტი“ 2009 წ.

1. ნებართვის მიმღები ხელიცემი **შ.ქ.ს. „შავი ზუვის ტურქიზალი“**

2. ხაქმანობის მიზანი **სასიკარო ნაწილების ფრთხოობის განთავსება**

3. განსახორციელებელი **ხორის რ-ზი, სოფ. ყულევი**
ხაქმანობის აღილდებარება

4. ღორებულების მომამსახურებელი **გარემოს დაცვითი საქონის მუნიციპალიტეტი**
თოვანიბაცია **კომანდა შპს „ლამსერ სერვისი“**

5. ნებართვის მიხადებად **გარემოზე ზემოქმედების**
წარმოდგენილი ღორებულებია შექმნის ამინისტრი

6. ნებართვის გაცემის ხაფუძველი **უზაღვიური ექსპორტკინის**
მისამართი N 85 16.09.09

7. ნებართვის პირობები **ზემოქმედების ექოლო. ექსპორტკინის**
მისამართი გამავლინ. ჩირქეთის ქართული. რისტორია

გარემონტიზებულების ნებართვა ვაცემელია:
საქართველოს კარგმოს დაცვისა და წყნების
რესურსების სამინისტროს მფრ

საქართველოს კარგმოს დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლი
(გერამ. ხახული, თბილისი)

სოფ. მუნიციპალიტეტის
სამსახურის აუკის
მიუღით ჭირა

დაუკავშირდეთ გაცემის დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
დამამართებელი: მთხ. თბილისი
ს.ფ.ს. ხეგისუჩივის №2-0360